

Застраховане на

ДЪРЖАВНАТА ХАЗНА ТРЯБВА ДА
ЗЕМЕДЕЛСКОТО

За съжаление ЕС предвижда субсидирането да се извършва пост-фактум, т.е. след като се отпуснат средства на стопаните от държавния бюджет на съответната страна. Но в нашия бюджет за момента такива пари не са предвидени. Така че за пролетната кампания на 2007 г. няма да има пари, а финансирането ще започне едва в късната есен - октомври, ноември т.г. - твърдят специалисти.

Намалява ежегодно премийният приход по този вид застраховане на целия пазар. Затова тенденцията е за спад на застрахователния обхват

Друга тенденция е, че делът на застраховането на някои земеделски култури се увеличава за сметка на другите. Напоследък има повишен интерес за отглеждане на рапица във връзка с факта, че тя е основната суровина за произвеждане на биогориво, а в България работят три такива завода. Това увеличава и застраховането на този вид култура. Увеличава се и делът на застрахованите сортове тютюн у нас. И двата вида култури са нерантабилни от гледна точка на застраховането обаче, тъй като крият огромни рискове при отглеждането им. Голям инте-

културата до нейното прибиране, а вторият (годишен) е съобразен с условията на програма САПАРД за новосъздадени трайни насаждения.

След като вече отпада и задължителното застраховане на реколтата, свър-

зано с кредитирането от ДФ „Земеделие“, което вече не е в сила, делът на застраховките на този пазар намалява.

Какво показват резултатите за 2006 година

По принцип отговорността, която застрахователите поемат на този пазар, надхвърля това, което се събира като застрахователна премия, а изплатените обезщетения са в големи размери.

Обикновено за обезщетения се отделя около 70% от събраните премийни приходи по застраховките. Придешната година е била благоприятна в климатично отношение, с изключение на измръзванията на култури през втората половина на януари.

През 2006 година обаче ЗПАД „ДЗИ-Общо застраховане“ е изплатило 23% повече в сравнение с 2005 г., а именно 3 млн. лв. обезщетения, като премийните приходи, които са постъпили в дружеството, със 3. 100 млн. лева. Квотата на щети (брутните премийни приходи, отнесени към изплатените обезщетения) е 98 на сто. Пораженията са били главно от силни градушки, дружеството е изплащало на отделни клиенти по 250 хил.-300 хил.лв главно в югоизточната и североизточната част на страната.

ЗД „Витоша“ АД предлага застраховки на земеделски култури и животни от 1995 година. Средно с 18% намалява ежегодно премийният приход по този вид застраховане. Приходът от

застраховки на земеделски култури е 1 652 705 лв. с квота на щета 68, 5%, от застраховки на животни 130 826 лв. и квота на щета 43, 8%. Покритите рискове в ЗД „Витоша“ АД остават

продукцията при преходите от по-високо към пониско качество. Оценката на вредите се извършва по БДС или по стандартите на държавите, в които се експортира продукцията. Вторият подвид застраховка е застраховката на неп-

лододаващи трайни насаждения. Тя се сключва през периода от засаждането до въстъпването им в плододаване или експлоатация. Дължината на периода на неплододаване е съобразена с действащата Наредба за базисните

цени на трайните насаждения. Обект на застраховане са лозови и овощни насаждения, маслодайна роза, хмел и др.

Застраховането на земеделските култури крие висок риск и затова застрахователните компании използват статистиката на ДЗИ за 50 години назад, в която се проследява развитието на риска (т.е. колко градушки е имало през годините, какви премийни са събрани, кой риск е погълнал най-много средства и т.н.).

Държавата не насърчава застраховането на реколтата

Намалява ежегодно премийният приход по този вид застраховане в целия пазар. Затова тенденцията е за спад на застрахователния обхват.

До началото на миналата година застраховките се сключваха по задължение - основно от стопаните, които ползват целеви субсидии и нисколихвени кредити от ДФ „Земеделие“ и от кредитни институции, и то само до размера на отпуснатия им целеви кредит в кеш както за стратегическите култури (пшеница, царевица и слънчоглед), така и за горива, семена, торове и др. В повечето случаи то водеше до т.нар. подзащитване (за ниска застрахователна сума). Съответно при настъпване на застрахователни събития се изплащаха по-ниски обезщетения.

От 20 декември 2006 година ДФ „Земеделие“ се превърна в „Разплащателна агенция“ на РБългария, която усвоява и разпределя европейските фондове. Създадена е за прилагане на общата земеделска политика на ЕС. Всички земеделски стопани кандидатстват, като заявяват каква ще бъде културата, която ще отглеждат. Представители

Нови моменти според представения от правителството проект за „Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.“

На 1 март 2007 г. стана ясно, че страната ни ще получи 2 609 098 596 евро до 2013 г. от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Средствата са за реализацията на одобрената от правителството Програма за развитие на селските райони 2007 - 2013 г. Тя е вторият от двата планови документа, които България, както всяка държава-членка на ЕС, трябва да приеме съгласно Регламента за подкрепа развитието на селските райони чрез Европейския земеделски фонд.

Преобладаващата част от средствата са разпределени в четири приоритетни оси - „Подобряване на конкурентоспособността на земеделския и горския сектор“, „Подобряване на околната среда и селската природа“, „Качеството на живот в селските райони и разнообразяване на селската икономика“ и „ЛИДЕР“.

Всяка от осите включва редица мерки. Едни от тях са свързани с модернизирани на земеделски стопанства чрез внедряване на нови продукти, процеси и технологии или подновяване на наличните материални активи, създаване на трайни насаждения и др.

Земеделските стопани, ползващи земи в райони с природни недостатъци (планински райони над 500 м над морското равнище), както и тези, чиито земи са извън планинските райони, но са от 6-а до 10-а категория, ще получават подпомагане под форма на компенсаторни плащания, ако размерът на стопанството е минимум 5 и максимум 1000 дка в първия и минимум 10 и максимум 2000 дка - във втория случай.

Плащания за агро-екология - подкрепа на биологичното земеде-

лие, запазване на генетичното разнообразие чрез опазване на застрашени местни породи животни и традиционни сортове култури, запазване на почвените и водни ресурси - са част от другите мерки.

Предвидени са помощи и в много други направления, като крайната цел е развитие на земеделското стопанство и подобряване на качеството на живот в селските райони.

За да могат да се получават тези субсидии, които са в размер 10-11 лв. на декар, хората трябва да се регистрират до 28 февруари, за да могат обработваните от тях площи да се заснемат впоследствие и да бъдат включени в голям каталожен списък на земеделските производители. След регистрацията им и огледа на земята ще започне т.нар. „единно плащане на площи“, мярка, прилагана от преди 5 години за първите присъединени към ЕС държави от Централна Европа и Малта.

рес има към увеличаване на дела и на трайните насаждения - етерично-маслените култури (маслодайна роза и лавандула) и овощни дървета (череша, ябълки, сливи, вишни).

В България е по-голям делът на застраховките на есенниците в сравнение с пролетните култури, но по принцип е застрахована около 12-15 на сто от обработваемата земя. Сключват се два вида застрахователни договори. Първият е за застраховане на реколтата с времетраене от самото поникване на